

Tekst: Lene Halmø Terkelsen, journalist

GENERALFORSAMLING 2026:

Hastighed og handlekraft

Færgedrift, forskelle i levering af post og en formand på valg. Som altid var der variation i dagsorden og drøftelser ved Sammenslutningen af Danske Småøers generalforsamling på Omø i maj. Både øboernes, formandens og sekretariatslederens beretninger vidnede om, at der er nok at tage sig til, hvis man vil sikre gode vilkår for Danmarks små beboede øer.

Omøs nyrenoverede forsamlingshus dannede rammen om årets generalforsamling, hvor formanden for øens beboerforening, Dorthe Winther, bød de godt 50 ø-repræsentanter og gæster varmt velkommen.

Dorthe Winther blev derefter valgt som dagens dirigent, og hun styrede med sikker røst deltagerne igennem dagsordenens punkter.

Allerførst fik formand, Kirsten Sydendal ordet, og hun gennemgik i sin beretning den række af områder, som Ø-sammenslutningen har involveret sig i igennem det seneste år. Fra indsatser på post-, planlovs- og færgeområdet til kampen for at bevare småøernes særlige udvalg på Christiansborg.

Sammenslutningen af Danske Småøer er først og fremmest for medlemmerne, understregede Kirsten Sydendal, og selvom der har været meget fokus på at synliggøre foreningens indsats på Christiansborg, får sekretariatet løbende henvendelser fra øboere, der ønsker rådgivning, ligesom foreningen har en vigtig rolle i forhold til at skabe formidling og netværk internt mellem øerne. Fremadrettet har bestyrelsen besluttet at styrke det interne arbejde ved fx at tage på flere ø-besøg, fortalte formanden.

Dernæst præsenterede hun den gode nyhed om, at Europa-Kommissionen inden sommerferien ventes at vedtage en fælles strategi for øer i EU.

- Det har vi ønsket længe, erklærede Kirsten Sydendal, der håber, at Ø-sammenslutningen med en EU-strategi i hånden vil få nemmere ved at få indfriet målet om en national ø-politik for de danske øer.

Erfaringer på tværs

Derefter blev bl.a. den aktuelle postservice drøftet. Flere deltagere fortalte om deres erfaringer, og det viste sig fx, at nogle øer modtager breve og øvrig post hver dag, mens andre kun får én gang om ugen, og at servicen også veksler meget indenfor samme postleverandør.

- I kan se, hvor værdifuldt det er, at vi samles i den her forening, pointerede Kirsten Sydendal, der lovede at tage erfaringerne fra postområdet med videre til politikerne, når der engang nedsættes en ny regering.

Dernæst fulgte hun op på bestyrelsens arbejde på færgeområdet. Her præciserede hun blandt andet, at det ikke er Ø-sammenslutningens opgave at gå ind og forhandle i lokale sager, men at man i stedet vil arbejde på de store linjer, fx for en fælles grøn færgefond.

I øjeblikket arbejder Ø-sammenslutningen på et udkast til et kapitel om færger i en eventuel kommende national ø-politik, og opfordrede ø-repræsentanterne, der havde fået udkastet tilsendt, om at give deres feedback på den foreløbige version. Der var især bemærkninger til

forhold om kommunernes brug af §20 tilskud og bekymringer om trekantssejls og afløserfærger. En deltager argumenterede desuden for at holde fast i diskussionen om Landevejsprincippet, fordi begrebet på en pædagogisk måde kommunikerer til omverdenen, at øboernes færge er det samme som veje af asfalt.

Sekretariatschef Nete Herskind fra Færgesekretariatet betonedede i forbindelse med færgedebatten, at det gode samarbejde mellem færger og øer er en forudsætning for at finde løsninger, og derfor appellerede hun til, at parterne ikke modarbejder hinanden.

Travle tider

Undervejs listede Slagelses borgmester, Knud Vincents (V), sig ind til forsamlingen, og han nåede at lytte til den ivrige færgedebat. I sit efterfølgende indlæg roste borgmesteren da også øboernes vedvarende engagement i deres øer og den lokale handlekraft.

- Uden jer ville selv den bedste kommune ikke kunne løfte noget rundt om på øerne i Danmark, pointerede han og fremhævede, at selvom øerne ikke fyldte meget i kommunernes statistikker, så gjorde de det i politikernes bevidsthed.

Sekretariatsleder Lise Thillemann Sørensen gennemgik sekretariatets arbejde det seneste år, hvor man desværre har måttet sige farvel til en medarbejder, men har ansat en ny kollega. Udover synliggørelse af øerne i forhold til politikere og befolkning, den daglige rådgivning af medlemsøer og betjening af bestyrelsen er en del af sekretariatets kræfter blandt andet blevet brugt på netværksmøder, projekter om øernes beredskaber, folkemøder og indsamling af data for hhv. færgepassagerer og øernes landbrugsjord.

Line Berggreen, der er nyansat i sekretariatet, orienterede om projektet "Bobarhed", hvis mål er på en systematisk måde at afdække, hvordan et ø-samfund egner sig til bosætning, og endelig gennemgik Lise Thillemann foreningens mål- og resultatplan. Slutteligt blev regnskabet godkendt.

Formand genvalgt og forslag fra Omø blev vedtaget

På dagsordenen var dernæst et forslag fra Omø Beboer- og grundejerforening der, som et led i at

fremme helårsbeboelse på småøerne, foreslog at prioritere at finde midler til at ansætte en projektmedarbejder i regi af Ø-sammenslutningen. Medarbejderen skulle undersøge mulighederne for etablering af lokale eller nationale fonde til boligkøb, finde finansieringsmuligheder for boliger og erhvervsejendomme og afdække mulighederne for etablering af både private og almene lejeboliger.

Bestyrelsen havde formuleret et ændringsforslag til forslaget, hvor man udsætter initiativet til 2027-28 og betinger det af, at Ø-sammenslutningen stadig får en ekstra million i driftsmidler. Begrundelsen var, at sekretariatet ikke havde ressourcer til at løfte opgaven allerede i 2026 og at hele organisationen må skære budgettet ind til benet i 2027, hvis der ikke opnås ekstra driftsmidler.

Ordlyden på ændringsforslaget:

1. Der findes finansiering til et forprojekt i regi af SaDS til at udvikle en Småøernes boligfond. Det betyder, at SaDS skal prioritere at igangsætte forprojektet i 2028 og derfor skal finde finansiering hertil i løbet af 2027.

En forudsætning er, at der i 2027 bevilges min 1 mio. kr. ekstra driftsmidler til SaDS.

2. Opgaverne i forprojektet foreslås at ligge indenfor følgende indsatser:

- a) *at afdække og undersøge mulighederne for etablering af lokale eller nationale fonde til boligkøb*
- b) *at finde forskellige finansieringsmuligheder for boliger og erhvervsejendomme*
- c) *at afdække mulighederne for etablering af både private og almene lejeboliger.*

Ændringsforslaget blev vedtaget.

Dernæst var der valg til bestyrelsen, og der skulle både vælges formand, to nye bestyrelsesmedlemmer og tre suppleanter.

Kirsten Sydendal (Fejøl) genopstillede som formand, og hun blev valgt med samtlige tyve stemmer. Anne Kathrine Axelsen (Egholm) og Søren Svennesen (Barsøl) blev valgt til bestyrelsen. De tre suppleantposter blev besat uden afstemning.

Generalforsamlingen kort:

- **Deltagere.** 19 øer var repræsenteret ved generalforsamlingen. Der var afbud fra Anholt, Avernakøl, Barsøl, Birkholm, Hjarnøl, Orøl, Venøl og Skarøl. Birkholm havde afgivet fuldmagt til Hjortøl.
- **Rotation.** Årøl træder ud, mens Tunøl (v. Kim Anker Hansen) træder ind i bestyrelsen. Baagøl og Omøl fortsætter et år mere i bestyrelsen.
- **Regnskab.** Årets resultat viste et overskud på kr. 30.816.
- **Nyvalgte.** Anne Kathrine Axelsen (Egholm) og Søren Svennesen (Barsøl) blev valgt til bestyrelsen. Suppleanter blev Jens Hougaard (Sejerøl), Alma Nilsson (Fejøl) og Birthe Harritsøl (Femøl).
- **Gensyn:** Næste generalforsamling bliver på Fejøl i 2027.